

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто основні напрями підвищення ефективності планування та прогнозування діяльності підприємств. Особливу увагу приділено необхідності фінансового планування діяльності підприємства, зазначені проблеми у цій сфері. Обґрунтовано потребу контролю фінансової діяльності підприємства.

Ключові слова: фінансова діяльність, планування, прогнозування, фінансовий план підприємства, методи фінансового планування.

Abstract

The main directions of increasing the efficiency of planning and forecasting activity are considered. The particular attention is paid to the necessary of financial planning in the company problems in this field are mentioned. The necessities of monitoring the financial activity are substantiated.

Keywords: financial activity, planning, forecasting, financial plan of the enterprise, methods of financial planning.

Вступ

Ефективність діяльності будь-якої організації чи підприємства залежатиме від стану планування та організації виробничого процесу. Визначальним також є спосіб використання суб'єктом господарювання наявних матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, здатність оптимально розпорядитись залученими. Питання сутності та ефективності планування розглядаються багатьма вченими такими як: В. В. Кобець [1], С. І. Надточій [2], О. М. Ястремська [4], Т. А. Обущак [5], В. С. Марцин [6]. Разом з тим, потребує систематизації питання підвищення ефективності планування на підприємствах харчової галузі.

Метою роботи є формування пропозицій щодо підвищення ефективності планування на підприємствах харчової промисловості.

Результати дослідження

У сучасних умовах роль фінансового планування принципово змінилась порівняно із централізовано керованою економікою. Підприємства самі зацікавлені в тому, щоб реально оцінювати свій поточний фінансовий стан та на найближчу перспективу, по-перше, для досягнення успіху в своїй господарській діяльності; по-друге, для своєчасного виконання своїх зобов'язань перед бюджетом, соціальними фондами, банками та іншими кредиторами, тим самим захистивши себе від штрафних санкцій [1].

Отже, фінансове планування — це процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді [2].

Фінансове планування на підприємстві взаємозалежне з плануванням господарської діяльності і будується на основі показників виробничого плану (обсягу виробництва, реалізації, кошторису витрат на виробництво, плану капітальних вкладень та ін.) [3]. Проте стан фінансового плану не є простим арифметичним перерахунком показників виробничого плану у фінансові показники. У процесі стану проекту фінансового плану здійснюється критичний підхід до показників виробничого плану, виявляються невраховані в них внутрішньогосподарські резерви і визначаються шляхи більш ефективного використання виробничої потужності, більш раціональної витрати матеріальних і грошових ресурсів, підвищення якості продукції, розширення асортименту та ін. [4].

Серед численних задач, які необхідно вирішити в процесі фінансового оздоровлення

підприємства, дуже важливим є аналіз фінансового становища. Оцінка фінансового становища необхідна для того, щоб виявити здатність організації фінансувати свою діяльність, наявність перспективної стратегії розвитку, рівень ефективності господарської діяльності [7-8].

В першу чергу підприємство повинно звернути увагу на виробництво і розробку нових видів продукції, яка зацікавить споживачів дозволить стабілізувати і покращити його фінансовий стан [5].

Напрямки підвищення ефективності планування підприємств харчової промисловості сформовано на прикладі ПАТ «Макаронна фабрика», який є основним київським виробником макаронних виробів.

Аналіз рівня фінансового планування на підприємстві показав, що такі показники, як чистий дохід, фінансовий результат від операційної діяльності та чистий прибуток мали тенденцію до зменшення у 2014 р. порівняно із 2013р. Щодо відносних показників, які впливають на фінансову діяльність підприємства, а саме таких як загальний рівень рентабельності, рентабельність продукції та рентабельність власного капіталу, то оцінивши їх, можна помітити тенденцію до деякого зниження у 2014 р. порівняно із 2013р.

Загальний аналіз фінансового планування ПАТ «Макаронна фабрика» показав, що планування на даному підприємстві є неефективним та потребує вдосконалення.

Досягти ефективності фінансового стану ПАТ «Макаронна фабрика» можна за рахунок збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків. Підвищення розмірів вхідних грошових потоків можливе за рахунок збільшення виручки від реалізації, а саме:

- збільшення кількості реалізованої продукції;
- підвищення середньої реалізаційної ціни;
- зниження собівартості продукції.

Збільшувати кількість реалізованої продукції можна шляхом збільшення обсягів її виробництва. Але збільшення кількості реалізованої продукції веде до збільшення прибутку лише при тій умові, що виробництво цієї продукції є прибутковим. Збільшення реалізації збиткової продукції веде до збільшення суми збитку підприємства, що є негативним явищем, бо веде до втрати оборотних активів, знижує платоспроможність підприємства.

Тому для ПАТ «Макаронна фабрика» доцільно буде здійснити такі заходи:

- скоротити кількість посередників;
- встановити систему цінових знижок;
- здійснювати закупівлю окремих товарів за кордоном;
- розширювати власне виробництво;
- розширювати експорт товарів;
- розширювати систему торговельних послуг;
- вжити ефективні рекламні заходи;
- зменшувати рівень постійних витрат зокрема за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів.

Для підвищення ділової активності ПАТ «Макаронна фабрика» необхідно проводити комплекс заходів, пов'язаних з поліпшенням збуту продукції (робіт, послуг), підвищенням конкурентоспроможності підприємства щодо асортименту, цін та якості пропонованої продукції.

Для цього необхідно проводити наступні заходи:

- заходи щодо підвищення гнучкості та маневреності асортименту продукції у рамках виробничих або торговельно-технологічних можливостей підприємства;
- розробити особливу цінову тактику, що спрямована на розширення обсягів збуту за рахунок прийнятної ціни.

У рамках маркетингової діяльності, як на ПАТ «Макаронна фабрика», так і на інших підприємствах харчової галузі, доцільно здійснити наступні заходи щодо просування продукції на ринку збуту, стимулювання збуту, вдосконалення механізмів розрахунку:

- виробити систему диференційних розцінок для гуртових та дрібно гуртових покупців, постійних клієнтів (об'єктів громадського харчування, магазинів і т. д.);
- надати гуртовим покупцям додаткові послуги, пов'язані з складським та транспортним обслуговуванням;
- розширити мережу збуту шляхом створення власних фірмових магазинів.

Проведення в життя зазначених заходів дозволить в короткий термін вдосконалити існуючу систему постачання сировини (якість та ритмічність надходжень), а також значно збільшити обсяг

реалізації товарів.

На відміну від інших заходів спрямованих на підвищення кредитоспроможності підприємства, заходи цього блоку носять стратегічний характер і вимагають значних витрат. Щодо кожного заходу обов'язково необхідно визначити очікуваний результат, які кошти необхідні для його досягнення і який реальний термін досягнення намічених результатів [6].

Кожне підприємство харчової галузі для підвищення ефективності фінансового планування повинне також враховувати кон'юнктуру ринку – стан попиту і пропозиції на товар, рівень конкуренції. Іноді підприємству вигідно дещо знизити ціну на товар, якщо попит на цей товар є еластичним. Тоді зменшення прибутку за рахунок зменшення ціни буде компенсовано збільшенням прибутку за рахунок збільшення кількості реалізованої продукції.

Висновки

Таким чином, фінансове планування є надзвичайно важливим для ефективного функціонування підприємства та його беззбиткової діяльності. Головне завдання оцінки фінансового стану підприємства – своєчасно виявити й усунути недоліки у фінансовій діяльності, знайти управлінські рішення для поліпшення фінансового стану підприємства та уникнути його банкрутства. Сформовано напрямки покращення стану фінансового планування підприємств харчової промисловості на прикладі ПАТ «Макаронна фабрика».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кобець В. В. Бюджетування як інструмент управлінського планування діяльності підприємства / В. В. Кобець, П. А. Фісуненко // Економічний форум. – 2014. – Вип. 3. – С. 130-132. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2014_3_22.pdf
2. Надточій С. І. Прогнозування та планування (бюджетування) грошових потоків підприємства як складові елементи системи управління ними / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №11. – С.65-69.
3. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/29678>. – Назва з екрану.
4. Ястремська О. М. Якість формування фінансової стратегії підприємства / О. М. Ястремська // Фінанси України. – 2012. – №6. – С. 121-128.
5. Обушак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства. Т. А. Обушак // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 92–98.
6. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові оцінки фінансового стану підприємства. В. С. Марцин // Економіка, фінанси, право. – 2011. – №7. – С. 26-29.
7. Зянько В. В. Фінансовий аналіз та звітність. Практикум / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова. – Вінниця: ВНТУ, 2008. – 83 с.
8. Єпіфанова І. Ю. Перспективи економічного зростання промислових підприємств / І. Ю. Єпіфанова, М. В. Бальзан // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – № 4. – С. 327-331.

Наталія Олександрівна Паламарчук – студентка групи МОФ-15сп, факультет Менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: nataly.desemy@gmail.com

Науковий керівник: **Ірина Юрївна Єпіфанова** – канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Palamarchuk Nataliya O.- Department of finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: nataly.desemy@gmail.com.

Supervisor: **Yepifanova Irina U.** — Cand. Ec. (Eng), Assistant Professor of finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.